

Geachte heer/mevrouw,

Langs deze weg wil ik als beschermingsbewindvoerder mijn visie op het wetsvoorstel adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind kenbaar maken.

De grootste groep van onze cliënten bestaat uit schuldenbewinden. Deze cliënten komen op diverse manieren bij ons terecht, zij het via de schuldhulpverlening vanuit de gemeente, het maatschappelijk werk of op eigen initiatief. Niet in alle gevallen is de gemeente dus al bij de aanvraag beschermingsbewind betrokken. Vervolgens dient de gemeente dan op een enkel moment een oordeel over de gesteldheid van de cliënt te vormen, om vervolgens een advies aan de kantonrechter te geven. Wanneer zij geen eerdere ervaring met de betreffende cliënt hebben, komt dit erop neer dat de beoogde bewindvoerder en andere aanmeldende instantie dus informatie over cliënt moeten uitwisselen met de gemeente om aan te tonen dat beschermingsbewind noodzakelijk is. Mijns inziens is dit een onnodige tussenstap, aangezien de kantonrechter zelf zijn oordeel zal vormen gebaseerd op dezelfde informatie.

Daarbij wekt dit het idee dat de gemeente steeds meer op de stoel van de kantonrechter gaat zitten. Immers zou het adviesrecht ervoor kunnen zorgen dat de gemeente cliënten doorverwijst naar 'goedgekeurde' bewindvoerders. Echter moeten we ervan uitgaan dat alle bewindvoerders zijn 'goedgekeurd'. Anders zouden zij immers niet zijn aangesteld door de rechter, en worden toegestaan om hun beroep te kunnen uitoefenen. Ondeugdelijke bewindvoerders worden uit hun functie ontheven, doordat de kantonrechter zijn of haar werkzaamheden controleert. Welke basis heeft de gemeente dan om het ene bewindvoederskantoor boven het andere te verkiezen, terwijl beiden volgens de kantonrechter aan de gestelde eisen voldoen?

Ook vanuit het oogpunt van de cliënt is dit een onwenselijke situatie. De cliënt wordt immers niet vrijgelaten in de keuze voor bewindvoerder, maar een bepaalde kant op gestuurd door de gemeente. De gemeente creëert hiermee oneerlijke concurrentie en zorgt er juist voor dat de kwaliteit van de dienst die wordt verleend, achteruitgaat. Als er immers een constante toestroom van nieuwe cliënten is ongeacht de prestaties van de bewindvoerder, hoeft de bewindvoerder zich minder zorgen te maken over de tevredenheid van bestaande cliënten. Wanneer een bewindvoerder niet wordt 'goedgekeurd' door de gemeente en niet langer nieuwe cliënten kan aannemen, zal deze zijn toevlucht zoeken in andere vormen van schuldhulpverlening, zoals budgetbeheer. Het gevaar wat daarin schuilt, is dat er bij budgetbeheer en inkomensbeheer geen sprake is van overzicht door de kantonrechter of andere instantie, en het risico op misbruik van deze kwetsbare doelgroep zeer groot maakt.

Juist omdat de beschermingsbewindvoerder vaak negatief in de media wordt neergezet, is het belangrijk om de kantonrechter in zijn waarde te laten als toezichthouder en expert. Door de gemeente hiertussen te laten zitten, wordt het idee gewekt dat de gemeente de kwaliteitsbewaker is in plaats van de rechter. Daarnaast is het nog maar de vraag of de gemeenten hun adviesrecht zullen uitoefenen door alleen naar het belang van cliënt te kijken, zonder dat het financiële aspect van de te verstrekken bijzondere bijstand hierbij wordt betrokken. Immers zingen er overal berichten rond dat de bijzondere bijstand voor bewind 'te duur is' en dat gemeenten proberen om hierop te bezuinigen. Het adviesrecht kan hierdoor een wapen in het arsenaal van de gemeente zijn om kosten te beperken, in plaats van het objectieve advies van een neutrale partij.

Kortom, mijns inziens is de betrokkenheid van de gemeente niet van toegevoegde waarde en kan zelfs een belemmerende factor voor cliënt zijn. De kantonrechter is zelf in staat om af te wegen of beschermingsbewind genoodzaakt is.